

דף קו.

הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ז ה"ד

עין משפט א.

וְהַמָּקוֹם הַשְׁנִי בַּהֲרֵךְ הַבִּית וְשֶׁמֶן בַּיְרָה. וּבָוּ שׂוֹרְפִין חַטָּאת הַגְּשֶׁרֶפּוֹת אֶם אַרְעָה בְּהַנְּזָר פְּסֻול אֶחָר צָאָתָן מִן הַעֲזָרָה. וְהַמָּקוֹם הַשְׁלִישִׁי חַוֵּץ לִירוֹשָׁלָם וְהַוָּא הַנְּקָרָא בֵּית הַדְּשָׁן. וְשֶׁם שׂוֹרְפִין חַטָּאות הַגְּשֶׁרֶפּוֹת בָּזְמָן שֶׁהָنָן גְּשֶׁרֶפּוֹת כְּמֵצָוֹתָן:

הרמב"ם הל' פרה אדומה פ"ה ה"ד

עין משפט ב.ג.

הַשְׁלִימָה לְכָנָס אֶת אַפְּרָה □ הַמִּתְעִסָּק בָּה אֶחָר כֵּן בְּחַלּוֹק הַעֲפָר או בְּהַצְּנַעַתּוֹ וְכֵן הַנוֹּגֵעُ בּוֹ טָהוֹר. וְלֹא הַפְּרָה בְּלִבְדֵּךְ אֶלָּא כָּל הַחַטָּאות הַגְּשֶׁרֶפּוֹת מִן הַפְּרִים וּמִן הַשְׁעִירִים הַשׂוֹרֶפֶם מִטְמָא בְּגִדִּים בְּשָׁעַת שְׁרָפָתוֹ עַד שִׁיעָשׂוּ אַפְּרָה. שְׁהָרִי הַוָּא אָוּמָר בְּפָר וְשְׁעִיר שֶׁל יּוֹם הַכְּפּוּרִים וְזַהֲרֵף אֶתְּתָם יַכְבִּס' מִפְּיֵי הַשְׁמֹועָה לִמְדוֹ שְׂזָה בְּנֵין אָב לְכָל הַגְּשֶׁרֶפּוֹת שְׁיַהוּ מִטְמָאִין בְּגִדִּים עַד שִׁיעָשׂוּ אַפְּרָה. בְּמַה ذְּבָרִים אָמוֹרִים בְּשַׁלָּא אַרְעָה לְהַנְּזָר פְּסֻול וְגַשְׁרֶפּוֹ

כ. **כָּסֶף** **משנה:** ומ"ש השלים לכנות את אפרה וכו'. כתב הר"ר קורוקוס ז"ל דהינו מdecṭib וכתב האוסף את וכו' ממשע שאין טומאה למתעסק בה אחר כך אכן גבי פרים יתבאר בסמוך שאין בהם טומאה רק עד שייעשו אפר: ולא הפרה בלבד אלא כל החטאות הנשרפות וכו'. משנה בסוף פרק טבול יום (דף ק"ד) ובכרייתא בסוף פרק שני שעיריה (דף ס"ח ע"ב). ומה שכתב מפי השמועה למדו שזה בנין אב וכו'. בסוף פרק התערוכות (דף פ"ג) ובספרי: במא דברים אמורים שלא אירע בהם פיטול וכו'. בסוף פרק טבול יום (דף ק"ד ע"ב): ואי זהו שורף וכו'. בס"פ טבול יום (דף ק"ז). ומ"ש כך למדו מפי השמועה וכו'. שם:

בְּמִצְוֹתָן בַּבֵּית הַדְּשֵׁן. אֲכַל אֶם נְפָסְלוֹ בְּעֹזֶרֶת נְשָׂרְפִין שֶׁם
בְּפִסְולִי הַמִּקְדְּשִׁין וְשׂוֹרֶפֶן טָהוֹר. וְכֵן הַמִּתְעִסָּק בְּהַזְּנָה
מִשְׁיעָשָׂו אִפְּרָא אַינְנוּ מִטְמָא בְּגָדִים. וְאֵי זֶהוּ שׂוֹרֶפֶן זֶה
הַמִּסְעֵעַ בְּשָׁרֶבֶת כְּגֻון הַמִּהְפֶּךְ בְּבָשָׂר וְהַמִּשְׁלִיךְ עֲצִים
וְהַמִּהְפֶּךְ בְּאַשׁ וְהַחֹותָה גִּחְלִים כִּדְיַי שַׁתְּבָעָר הָאַשׁ וְכִיוֹצָא
בְּהַזְּנָה. אֲכַל הַמִּצְיָת הָאוֹר וְהַמִּסְדָּר אֶת הַמִּעַרְבָּה טָהוֹר. כֵּךְ
לְמִדוֹ מִפְּיַי הַשְׁמֹרָעָה שֶׁהַנוּ שָׂאָפָרִים וְשָׂעִירִים הַנְּשָׂרְפִין
לְהַזְּנִיאָן לְבֵית הַדְּשֵׁן לְשָׂרֶפֶן טָמָא וּמִטְמָא בְּגָדִים דִין
תָּוֹרָה כֵּל זָמָן שֶׁהִיא עוֹסָק בְּהַזְּנָה וְטָעוֹן טְבִילָה
וְהַעֲרָב שֶׁמֶשׁ. כִּמוֹ הַמִּשְׁלָחָה אֶת הַשְׁעִיר לְעַזְזָל שֶׁהִיא
מִטְמָא כֵּל בְּגָד וְכֵל כְּלֵי שִׁגְעָן בּוֹ בְּכָלִים שְׁעַלְיוֹ כֵּל זָמָן
שְׁמִתְעִסָּק בְּשְׁלוֹחוֹ שֶׁגָּאָמָר וְהַמִּשְׁלָחָה אֶת הַשְׁעִיר לְעַזְזָל
יַכְבִּס בְּגָדִיו:

עין משפט ד.ה. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פי"ח ח"ה

הַשׁוֹחֵט קָדְשִׁים וְהַעַלְמָם בְּחֹזֶץ חַיֵּב שְׁפָטִים ^ע. אַחַת עַל
הַשְׁחִיטָה וְאַחַת עַל הַעַלִּיה. שְׁחֵט בְּפָנִים וְהַעֲלָה בְּחֹזֶץ
חַיֵּב עַל הַעַלִּיה. וְכֵן אֶם שְׁחֵט בְּחֹזֶץ וְהַעֲלָה בְּפָנִים חַיֵּב
עַל הַשְׁחִיטָה:

^ע. **כسف** משנה: השוחט קדשים והעלם בחוץ חייב שתים וכו'. משנה שם (דף ק"ז) וכתנא
קמא. ומה שכותב שחט בפנים והעללה בחוץ חייב על העליה וכן אם שחט בחוץ והעללה בפנים
חייב על השחיטה. שם במשנה:

ר' רמברטוס הלוי פטולי המוקדשין פי"ח הי"ג

ען משפט ז.

כִּל אָדָם שְׁגַטֵּמָא טְמֵאָה שְׁחִיבֵין עַלְיָה כְּרִתָּה עַל בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ וְאֶכְלָל בְּזִית מִן הַקְדְּשִׁים בֵּין בַּקְדָּשׁ טָהוֹר בֵּין
בַּקְדָּשׁ טְמָא. בָּמִזְדַּבְּרִי זֶה נְתַחֲיב כְּרִתָּה שְׁנָאָמָר 'זֶה נְפָשָׁת
אֲשֶׁר תָּאֵכֵל מִזְבֵּחַ הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר לְהָיָה וְטְמֵאָתוֹ עַלְיוֹ
וְגַרְתָּה'. וְאֵם אֶכְלָל בְּשָׁגָגָה מִבְיאָ קָרְבָּנוּ עַוְלָה וַיּוֹרֵד.
וּמְנִין שֶׁאִינוֹ מִדְבָּר אֶלָּא בְּטְמֵאת הַגּוֹף שְׁנָאָמָר 'זֶה נְפָשָׁת כִּי
תָּגַע בְּכָל טְמָא בְּטְמֵאת אָדָם או בְּבַהֲמָה טְמֵאָה או בְּכָל
שְׁקַץ טְמָא וְאֶכְלָל מִבְשָׁר זְבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר לְהָיָה
וְגַרְתָּה'. וְהִוא הַדִּין לְשֶׁאָר קָדְשֵׁי מִזְבֵּחַ. וְהִיכְן הַזְּהִיר
עַל עַוְן זֶה בְּיוֹלָדָת שְׁהִרְיָן נְאָמָר בָּה 'בְּכָל קָדֵשׁ לֹא תָּגַע':

ר' רמברטוס הלוי פטולי המוקדשין פי"ח הי"ב

ען משפט ז.

אָסָור לְטִמְאָה אֶת הַקְדְּשִׁים או לְסַבֵּב לָהֶם טְמֵאָה שְׁהִרְיָן
פּוֹסְלָן ז. וְהַמְּטִמְאָה אֶת הַקְדְּשִׁים אִינוֹ לוֹקָה. אֶבְלָל אָדָם

ט. כספר משנה: כל אדם שנטהמא וכוכו. בר"פ השוחט ומעלה (דף ק"ו) תנן הטמא שאכל
בין קדש טמא בין קדש טהוֹר חביב. ומה שהנתנה שצורך שייה חייב על בית המקדש
אפשר שהטהעם מדקיק קדש למקדש כדאיתא בפרק כל הפסולים (דף ל"ג). ומיש' בمزيد
הורי זה נתחייב כרת וכוכו ואם אכל בשגגה מביא קרבן עולה ויורד. משנה ברישות ומפורש
בתורה. ומיש' ומניין שאינו מדבר אלא בטומאות הגוף וכוכו. בפ" ב"ש (דף ל"ג:) מיתי לה
מקרה אחורי ואני מיתי לה מהאי קרא ומשמע לרביינו דמהאי קרא משתמע טפי: והיין
זההיר על עון זה ביולדת וכוכו. בפרק כל הפסולין (דף ל"ג) ובפרק אלו הן הלוקין (דף י"ד)
אמר ר'יל ה' כי ווא"ג דר' פלייג ויליף לה מקרא אחוריינה כתוב רבינו ר'יל משום דתניא
כוותיה:

ז. כספר משנה: אסור לטמא את הקדשים או לסבב להם טומאה. בפרק ג' דזבחים (דף ל"ג):
ובפ' אלו הן הלוקין (דף י"ד) נחלקו רבי יוחנן ור'יל במתמא קדשים ר'יל אמר לוקה
ור' יוחנן אמר אינו לוקה ומשמע דאיסורה מיהא אייכא: אכל אדם טהוֹר שאכל נזות מקדשים

טהhor שאכל בכזית מקדשים שנטמאו לזקה. שנאמר
ויהبشر אשר יגע בכל טמא לאiacל. והוא הדין לשאר
הקרבות שאם אכל כזית מלבונת המנחה שנטמאה
אחר שנתקדשה בכלי לזקה. אחד קדשים שנטמאו לפניו
כפרה או לאחר כפרה. בין שנטמאו באב הטמא או
בולד הטמאה של דברי תורה. אבל אם נטמאו בטמאות
של דבריהם אין לזקה על אכילתן. אבל מכין אותו
מפת מרדות. וaino loka al ha'ocel achro' zrikat demim.
אבל אם אכל קדם זריקה אין לזקה משום האכל קדש
טמא. אבל מכין אותו מפת מרדות:

שנטמאו לזקה. בפרק כל שעה (דף כ"ד) והבשר כל טהור יכול בשור למזה לי לרבות
 אימורים, ופירש"י אימורים שנטמאו ואכלן הטהור ומקשי אימורים מהתם נפקא דעתnia
 והנפש אשר תאכל בשור מזבח השלמים אשר לה לרבות את האמורים הטעם טומאת הגוף
 בכרת הכא טומאתבשר בלאו, ולפ"ז הוא דין בפרק השוחט ומעלה טהור שאכל טמא
 פטור שאין חיב אלא על טומאת הגוף לעניין כרת קאמר אבל מליקאeki גם על טומאת
 בשר. ובפרק כל הפסולים (דף ל"ד) אחותר טמא שאכל בשור קדש לפני זריקה ר"ל אמר
 לזקה רבי יוחנן אמר אין לזקה וכור'i אמר אבי [מחלוקת] בטומאות הגוף אבל בטומאת
 בשר [דייה] לזקה וכור'i הרבה אמר אבל בטומאתבשר דייה אין לזקה וידוע דהלה כרבא.
 ולפיכך ציל שם"ש כאן רבינו שטהור שאכל כזית מקדשים שנטמאו לזקה באוכל אחר
 זריקה: והיה לשאר הקרבות. כלומרבשר לאו דוקא דהיה לבונה וכדרתנן בספ"ג דמעילה
 (דף י"ג) ובספ"ג דזבחים (מ"ז): מרבה לה מובהר: אחד קדשים שנטמאו לפני כפרה וכור':
 ואין לזקה אלא האוכל אחר זריקת דמים וכור'. פלוגתא דר' יוחנן ור' ר' בפ' כל הפסולין (דף
 ל"ד) ופסק קר' יוחנן:

הרמב"ם הל' עכ"מ פ"ג ח"ג

ען משפט זה.

**ואזְהָרָה שֶׁל עֲבֹדּוֹת אֵלֹי וַכִּיּוֹצֵא בָּהֶן הַוָּא מֵה שְׁכַתּוֹב
'ולֹא תִּעֲבֹדָם'. בַּמָּה דְּבָרִים אָמוּרִים בְּשֶׁאָר עֲבֹדּוֹת חֻזֵּן**

כט. **כسف** משנה: **בד"א** בשאר עבודות וכו'. משנה שם אחד העובד ואחד המזבח ואחד המקטר ואחד המנסך ואחד המשתחווה ואמירין בגמרה דהכי קאמר אחד העובד כדרכו ואחד המזבח ואחד המקטר ואחד המנסך ואחד המשתחווה ואפילו שלא כדרך ולהשוו נמי זורק אמר אבי זורק היינו מנסך דכתיב בל אסיך נסциיהם מדם כלומר דזיקת דם קרייה ניסוך. ותניא נמי התם זובח לאלהים יחרם בזובח לעבודת כוכבים הכתוב מדבר אין לי אלא בזובח מקטר ומנסך מנין ת"ל בלתי לה' לבדו כל העבודות כולן לשם המזבח לפyi שיצתה זビחה לדון בעבודות פנים מנין לרבות השתחואה ת"ל וילך ויעבוד וישתחו להם וסמייך ליה וחוצת את האיש ההוא וכו' עונש שעמנו אזהרה מנין ת"ל כי לא תשתחוה לאל אחר יכול שני מרביה המגפ' והמנשך ת"ל זובח בכלל היתה ולמה יצאת להקיש אליה ולומר לך מה זビחה מיוחדת שהיא עבודה פנים וחיברים עליה מיתה אף כל שהיא עבודה פנים חיברים עליה מיתה יצתה השתחואה לדון בעצמה זビחה לדון על הכלל כולם, ופירש"י זובח לאלהים כל אלהים במשמעותו ואפילו שלא כדרך מدلלא כתבייה בלשון עבודה עובד לאלהים בזビחה יחרם שם אפלו אינה עבודה שלו קאמר. בלתי לה' לבדו ונטול כל העבודות מלעבדה בהם ונתנמנם לשם המזבח ומשמעו דאכל עבודה הרואיות לה' קאמר. לפי שיצתה זビחה ללמד על הכלל כולם ואין הכלל הזה מחייב אלא עבודה הדומה לזכות שהיא עבודה פנים ומהשתטא לא נפקא לנו דליך אבאה השתחואה שלא בדרך דלאו עבודה היא בפנים מנין לרבות השתחואה ת"ל וכו' יכול שני מרביה דנימא השתחואה שיצתה מן הכלל ללמד על הכלל כולם יצאה דמה השתחואה מיוחדת שהיא דרך כבוד וחיבר עליה אף שלא כדרך אף כל שהיא דורך כבוד כגון אלו חיב ת"ל זובח ואם השתחואה ללמד על הכלל באת למא פרט לך זビחה הלא דרך כבוד היא ומהשתחואה נפקא אלא זビחה באה ללמד על כל הנכללות עמה זビחה מיוחדת עבודה פנים ומשום דהשתחואה לא נפקא לנו מהכא לחיבור ה השתחואה לחזר וצאת כדי לדון בעצמה לבדה שיתחייבו עליה ואע"פ שאין חיברים על ציוואה בה. ובאיור לשון רביינו כך הוא הרי שנסך לפעור וכו' חייב שנאמר זובח לאלהים יחרם בלתי לה' וכו' משמע דאכל עבודה הרואיה לה' מחייב אם עבר בה לכוכבים ע"פ שאינה מיוחדת לה ואין אנו דורשין מבלתיה לה' לחייב על כל עבודה שהיא דרך כבוד מدلלא כתוב עובד לאלהים יחרם וכותב זובח לומר דוקא דומיא זובייחת שהיא עבודה פנים נמצא דמלת זובח מרביבן שאר עבודות פנים ומעטין עבודה פנים ע"פ שהם דרך כבוד וזה נמיון שלא נתרבו הזובח לאלהים אלא עבודה שהם מיוחדין להשכית מתמן לרבות השתחואה שאינה מעבודת פנים לכך נאמר לא תשתחוה להם וכו' וגmr מלכטו זビיחת והשתחואה היוצאות מהכלל זビיחת למד על הכלל והשתחואה למד על עצמה וחזר ופירש הכלל הלמד מזובייחת

ממשתחוה וזובח ומקטיר ומגנש. אבל העobar באחת מעבודות אלו לאחד מכל מיני עבודה כוכבים חיב ואף על פי שאין דרך עבודה בכה. כיצד. הרי שגנש לפעור או שזבח למרקולים חיב שאמר זבח לאלהים יחרם בלחתי לה' לבדו. זביחה בכלל עבודה היתה ולמה יצאת לומר לך מה זביחה מיחדת שעובדין בה לשם וחיב הזבח לאיל אחר סקילה עלייה בין היתה דרך עבודה בזביחה או אינה בזביחה. אף כל עבודה שהיא מיחדת לשם אם עבד בה לאיל אחר בין שהיתה דרך עבודה בכה בין שאינה בכה חיב עלייה. לכך נאמר לא תשתחוה לאיל אחר לחייב על ההשתחוויה אפלו אין דרך עבודה בכה. והוא הדין למקטר ומגנש. זורק ומגנש:

אחד הוא:

זה שאמור והיה למקטר ומגנש ולא תקשה לך למה אינו מונח גם זורק דבכלל מנסך הוא. זה ישוב לשון ורבינו ונתר נtabאר כן בגמרא שכתבי. ודע שיש טעות בנוסחتنا שכותוב בהם זורק ומזבח אחד הוא וטעות הוא שנפל בספרים אלא כך ציך לגורוס זורק ומנסך אחד הוא כמו שאמרו בגמרא, וכן מצאתי בנוסחה מדוייקת. ואית אמר לא מני נמי מקבל ומולק שהם עבודות פנים ייל דمولק היינו זבח ומתקבל לאו עבודה היא אלא אם זורק דכי מקבל הדם לא מוכח מילתא דפלח לה זורק הא אמרין דבכלל ניטוך הוא: